

“En zij gaven Hem edik met gal te drinken”

Tenzij anders vermeld komen Schriftaanhalingen uit de Statenvertaling 1977. M.V. 14-11-2011.
Update 27-8-2024 (uitbreiding en voetnoten)

Vraag

“Ik vraag me af waarom de Heer zure wijn heeft gedronken voor zijn sterven, en hoe moeten we dan Zijn uitspraak bekijken in Mattheüs 26:29”.

Antwoord

De vraag kan opgesplitst worden in twee delen:

- 1) Waarom dronk de Heer van de zure wijn, voor Hij stierf?
- 2) Is Zijn drinken van de zure wijn niet in tegenspraak met Mattheüs 26:29: “En Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van deze vrucht van de wijnstok, tot op die dag, wanneer Ik met u die nieuw zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders”?

De vier Evangelieën spreken allen over de aangeboden zure wijn aan Jezus. Laten we ze zorgvuldig onderzoeken. Ik gebruik daartoe de Statenvertaling want enkel deze geeft een juiste vertaling van de Griekse grondtekst:

Mattheüs 27:34, net vóór Jezus' kruisiging: Hij dronk niet van de “edik met gal”

“En gekomen zijnde tot de plaats, genaamd Golgotha, welke is gezegd Hoofdschedelplaats, 34 Gaven zij Hem te drinken **edik** [*oxos*] **met gal** [*chole*] gemengd; en toen Hij die geproefd had, wilde Hij niet drinken” (vergelijk HSV: “wijn vermengd met gal” → hier wordt foutief gesproken van “wijn” in plaats van zure wijn of azijn!).

- **Edik**¹ = Grieks *oxos* → azijn, zure wijn. Zie Strong's code 3690. Dit is geen wijn maar wijn-azijn. Als bij de rijping van wijn lucht in het vat komt kan de alcohol worden omgezet in azijnzuur en ontstaat wijnazijn. Dit gebeurt door middel van de juiste ingekomen bacteriën.

Strong 3690: οξος: from οξυς - oxus 3691; vinegar, i.e. sour wine:--vinegar.

Vertaling: vinegar = azijn; sour wine = zure wijn → azijn .

- **Gal** = Grieks *chole* → een pijnstillend middel. Zie Strong's code 5521:

Strong 5521: χολη: feminine of an equivalent perhaps akin to the same as Cloh - Chloe 5514 (from the greenish hue); “gall” or bile, i.e. (by analogy) poison or an anodyne (wormwood, poppy, etc.):--gall.

Vertaling:

Gall = gal.

Poison = hier in de betekenis van sterke drank.

Anodyne = pijnstillend middel.

Wormwood = alsem → Van Dale: “1. een of meer samengesteldbloemige planten van de soort *Artemisia absinthium*; hyperoniem: composiet 2. bitter aftreksel van de knoppen van de alsem”.

Poppy = papaver/opium.

Deze “gal” kan dus een samenstelling geweest zijn van gal met nog andere pijnstillers.

¹ Van Dale: “**Edik** veroud.; Bijb. Azijn; var. *Eek*”. “**Azijn** = *edik, eek*”. Edik is dus een verouderd woord voor azijn.

Mattheüs 27:46-50, net voor Jezus' dood: Hij dronk van de "edik" (oxos)

En van de zesde ure aan werd er duisternis over de gehele aarde, tot de negende ure toe. ⁴⁶ En omtrent de negende ure riep Jezus met een grote stem zeggende: ELI, ELI, LAMA SABACH-THANI! Dat is: Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten! ⁴⁷ En sommigen die daar stonden, dat horende, zeiden: Deze roept Elia. ⁴⁸ En terstond een van hen, toelopende, nam een spons, en die met **edik** gevuld hebbende, stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken ... ⁵⁰ En Jezus, weer met grote stem roepende, gaf de geest (vgl. HSV: "zure wijn").

Markus 15:36-37, net voor Jezus' dood: Hij dronk van de "edik" (oxos)

"En sommigen van die daarbij stonden, dit horende, zeiden: Ziet, Hij roept Elía. ³⁶ En er liep een, en vulde een spons met **edik**, en stak ze op een rietstok, en gaf Hem te drinken, zeggende: Houdt stil, laat ons zien, of Elía komt, om Hem af te nemen. ³⁷ En Jezus, een grote stem van Zich gegeven hebbende, gaf de geest" (vgl. HSV: "zure wijn").

Lukas 23:36, net voor Jezus' dood: Hij dronk van de "edik" (oxos)

"En ook de krijgsknechten, tot Hem komende, bespotten Hem, en brachten Hem **edik**" (vgl. HSV: "zure wijn").

Johannes 19:28-30, net voor Jezus' dood: Hij dronk van de "edik" (oxos)

"Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst. ²⁹ Daar stond dan een vat vol **edik**, en zij vulden een spons met **edik**, en omlegden ze met hysop, en brachten ze aan Zijn mond. ³⁰ Toen Jezus dan de **edik** genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf de geest" (vgl. HSV: "zure wijn").

Arno G. Gaebelein ("Zie, uw Koning komt"):

"De soldaten hadden ongetwijfeld velen, die op eenzelfde wijze ter dood gebracht werden, naar deze executieplaats geleid. Misschien waren sommigen wel bezweken voordat de nagels door de handen en voeten gedreven werden. Vreesden zij dat dit ook het geval kon zijn met Hem, die zij tevoren mishandeld, onteerd en bespot hadden? Of was het uit een soort medelijden dat zij Hem zure wijn met gal gemengd aanboden? Wij geloven niet dat dit gevoel bij hen aanwezig was. De soldaten wisten niet dat het leven dat zij in hun handen hielden niet bezwijken kon, niemand kon dat leven van Hem nemen. Hij wilde niet drinken wat Hem werd gegeven, Hij zocht geen hulp, had die niet nodig. Zijn liefde wilde alles bij volle bewustzijn ondergaan. Maar er is een profetie die zegt dat Hij wijn met gal² gemengd zou drinken, tijdens Zijn lijden (Psalm 69:22). Toen het juiste ogenblik aangebroken was voor de vervulling van deze profetie, zei Hij, opdat de Schrift vervuld zou worden: 'Mij dorst'. Toen dronk Hij, maar vóór de kruisiging weigerde Hij de wijn met gal³ vermengd".

William Kelly ("Lezingen over Mattheüs", dd. 1868)

"En ik zeg u', voegt Hij eraan toe, 'dat ik van nu aan niet meer zal drinken van deze vrucht van de wijnstok tot op die dag, wanneer ik die met u nieuw zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader' (vers 29). Hij neemt van nu aan een afgezonderde plaats in zodat Hij zich niet kan verheugen met hen voordat het koninkrijk van de Vader komen zal: dan zal Hij de verbinding met hen herstellen en Zich verblijden in Zijn volk hier op aarde. De gelovigen drinken Zijn bloed nu met dankbare lofgezangen: weldra zal Hij met ons op een nieuwe wijze de wijn van de vreugde drinken in het koninkrijk van de Vader".

Besluit:

² Psalm 69:22, HSV: "Ja, zij hebben mij gal als mijn voedsel gegeven, in mijn dorst hebben zij mij **zure wijn** (SV: edik) laten drinken". Zure wijn is geen wijn maar azijn.

³ Mattheüs 27:34. Hij weigerde toen **edik** [oxos = zure wijn] **met gal** [chole] gemengd te drinken. Azijn met gal dus.

Merk dus op dat Jezus in Mattheüs 27:34, dat is vóór Zijn kruisiging, “edik en gal” toegediend kreeg. Toen weigerde Hij deze bedwelmende drank te drinken. Reden: omdat hij niet verdoofd wilde worden en de straf ten volle wilde dragen.

Toen hij echter aan het kruis hing heeft hij, vlak voor Zijn sterven, wél gedronken, ter vervulling van Psalm 69:22:

“Ja, zij hebben mij **gal** tot mijn spijs gegeven; en in mijn dorst hebben zij mij **edik** te drinken gegeven”.

Dat Hij van dit mengsel dronk is niet in strijd met Mattheüs 26:29, omdat dit geen wijn meer was. Het was azijn, aangevuld met gal en mogelijk bedwelmende specerijen. De wijn die bij het Avondmaal werd gedronken (Mattheüs 26:27-29), was geen azijn. De wijn die gedronken zal worden in Gods Koninkrijk is evenmin azijn, maar echte, het hart verheugende wijn (Psalm 104:15!). Er is dus geen tegenspraak tussen Mattheüs 26:29 en Jezus' drinken van edik en gal aan het kruis.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm